+ در «قاب کوچک» بخوانید:
روایت رسانه از تشییع قرن

اعتراضات به قتل جوان سیاهپوست در شهرهای مختلف آمریکا ادامه دارد
آتش نژادپرستی بر جان مینیاپولیس

WWW.JAMEJAMDAILY.IR

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

شنبه ۱۰ خرداد ۱۳۹۹ | ۷ شوال ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۶۷۰ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Saturday - 2020 May 30

۸

اختلاف قیمت کارخانه با بازار باعث استقبال شدید از طرح قرعه‌کشی شده است

شانس ۲/۵ درصدی خرید خودرو

۳

گزارش جام جم از دشواری زندگی حاشیه‌نشین‌ها از کرمانشاه تا تهران

آلونک‌های بی‌پناهی

+ بررسی ماجرای آسیه پناهی

عکس: چاوش همماوندی | جام جم

۷و۱۸

ویژه‌ها

گزارش جام جم از تداوم حرکت نفتکش‌های ایرانی به ونزوئلا

اقتدار از خلیج فارس تا دریای کارائیب

اعزام تانکرهای حامل بنزین جمهوری اسلامی ایران به سمت ونزوئلا همچنان سوژه رسانه‌های بین‌المللی است. این تانکرها یکی پس از دیگری از بندرعباس تا دریای کارائیب به قدرت ادامه مسیر می‌دهند و در بندرگاه‌های ونزوئلا و در میان استقبال گرم ملت و دولت این کشور پهلو می‌گیرند.

۲

گفت‌وگو با رئیس سازمان جنگل‌ها درباره سوختن درختان در زاگرس

جنگل در آسمان می‌سوزد

۲۰

مجتبی ملکی، قهرمان پاورلیفتینگ جهان از هدف بزرگ بعدی‌اش گفت

حمله به رکورد ۵۰۱

۴

بررسی فصل سوم بچه‌مهندس با حضور عوامل

مخاطبان، دلواپس قهرمان قصه هستند

۵

گفت‌وگو با بانیپال شومون، بازیگر سریال «کرگدن»

با کتف و ترقوه شکسته بازی کردم

۱۱

بیشتر بخوانید

خیلی‌ها در ایام کرونا از روی ناآگاهی به نگهداری حیوانات خانگی روی آوردند

دوستی خاله خرسه با حیوانات

۱۳

گفت‌وگو با حسن روح‌الامین درباره نقاشی‌هایی که از ائمه و شهدا می‌کشد

نام لیلی را مشق می‌کنم

۱۰

داستان مامور پلیس آگاهی بندرعباس که به‌طرز معجزه‌آسایی به زندگی برگشت

دستان بی‌قرار مامور شجاع

۱۹

نگاهی به شاهکارهای ادبی که در زندان خلق شده‌اند

در حیاط کوچک پاییز در زندان

۱۲

یادداشت

آرزوهای ناکام مارتین لوتر کینگ

ابوالفضل عمویی

منتخب تهران در مجلس

ریشه حوادث و اعتراضاتی که این روزها در شهر مینیاپولیس در حال وقوع است به خشونت علیه یک جوان سیاهپوست آمریکایی برمی‌گردد. اما علت اعتراض و واکنش بسیار گسترده سیاهپوستان به این ماجرا این است که بارها در آمریکا، حوادثی از این قبیل اتفاق افتاده و این اولین بار نیست.

مهم‌ترین دلیل چنین حوادثی هم بدبینی پلیس و ساختار حقوقی و اجتماعی آمریکا به رنگین‌پوستان (اعم از سیاهان یا لاتین تبارها) است. در دهه ۶۰ میلادی بعد از حرکت‌هایی که مارتین لوترکینگ انجام داد، جنبش مدنی سیاهپوستان به نتیجه رسید و حقوق مدنی برای سیاهپوستان در آمریکا به رسمیت شناخته شد، اما با این حال اگرچه به‌لحاظ حقوقی، رنگین‌پوستان با سفیدپوستان برابر دیده شدند ولی در ساختار اجتماعی و سیاسی آمریکا، این قاعده چندان رعایت نشد.

همین امروز که در حال گفت‌وگو درباره حوادث شهر مینیاپولیس هستیم، تبعیض‌های شدیدی در آمریکا در جریان است؛ سطح درآمد سیاهپوستان در آمریکا کمتر از سفیدپوستان است و دسترسی آنها به خدمات درمانی پایین‌تر است. حتی به‌رغم این‌که بیماری کرونا در ابتلای افراد، سیاه و سفید نمی‌شناسد اما مرگ و میر در سیاهپوستان بیشتر از سفیدپوستان است که دلیل آن دسترسی نداشتن این بخش از جامعه آمریکا به امکانات مناسب درمانی است.

در حقیقت شرایطی که آفریقایی تبارها در آمریکا با آن مواجه‌اند یک تبعیض سیستماتیک و نهادینه شده را نشان می‌دهد؛ نظام آموزشی آمریکا به سمتی حرکت می‌کند که دسترسی بخش سفید جامعه (پروتستان‌های سفیدپوست با ریشه اروپایی که اتفاقا حامی اصلی ترامپ هستند) به نظام آموزشی بهتر است و به همین دلیل از امکانات شغلی بهتری برخوردار می‌شوند و به‌واسطه شغل بهتر، درآمد بهتری کسب می‌کنند و در یک چرخه اجتماعی پرتکرار، بی‌عدالتی علیه رنگین‌پوستان و آفریقایی تبارها مداوم می‌شود.

خیلی‌ها تصور می‌کردند با ریاست جمهوری اوباما در آمریکا، که خودش یک آفریقایی تبار بود، بخش زیادی از این تبعیض ساختاری حل می‌شود، اما چنین چیزی رخ نداد و حتی در دوران اوباما هم شاهد خشونت بی‌مورد پلیس در مورد سیاهان بودیم و بعد از او هم این ماجرا ادامه یافته است.

البته امروز، شرایط نسبتا متفاوتی حاکم است و در دوران ریاست جمهوری فعلی، دونالد ترامپ شخصا بارها در ادبیات خود به نوعی، اعتقاد به برترانگاری سفیدپوستان در جامعه را نشان داده است. وی در توییترا کانت‌هایی را دنبال یا مطالبی را بازنشر کرده است که به جریان‌های تندرو سفیدگرا منتسب هستند. ترامپ همچنین در مواجهه با حوادثی که از سوی سیاهان صورت گرفته خواستار خشونت جدی پلیس و مقامات از جمله فرماندار علیه معترضان شده که نشاندهنده نگرش واقعی او نسبت به مسائل سیاهپوستان است.

زمانی مارتین لوترکینگ، با سخنرانی «آرزویی دارم» به تحقق آرمان آفریقایی تبارها برای کسب حقوق برابر بشری نزدیک شده بود اما این شرایط و وضعیت شهر مینیاپولیس، نمایشی است برای مردم دنیا تا متوجه شوند پشت پرده ادعاهای حقوق بشری در آمریکا چیست و چه واقعیتی در مورد زندگی اجتماعی در آمریکا وجود دارد.

خودنویس

سفر، آغاز زیستن است...

حامد عسکری

شاعر و نویسنده

نشسته‌ام در تحریریه، در یک عصر بهاری بسیار شبیه تابستان. تهویه اتاق خراب است. پنجره اتاق را باز کرده‌ایم. لابه‌لای هوا، آواز پرستو هم می‌ریزد توی اتاق. دارم خبرها را مرور می‌کنم. یک خبر یقه‌ام را می‌گیرد. دو نفر احتمالا همین هم‌سن و سال‌های من و شما امشب دارند می‌روند ایستگاه فضایی. من عاشق سفرم. پول دستم برسد انگار گازم می‌گیرد. باید خرجش کنم و چه چیزی بهتر از سفر. می‌ریزمش توی سفر. حالا این دو نفر دارند می‌روند ایستگاه فضایی. همه‌اش در فکرم. این دو نفر قرار است بنشینند توی کپسولی به اسم دراگون که وصل می‌شود به یک موشک به اسم فالکون. بعد این موشک با شمارش معکوس بیخش آتش می‌گیرد و می‌رود توی آسمان. با چه سرعتی؟ ۲۷ هزار کیلومتر بر ساعت. بعد این کپسول در جایی با محاسباتی دقیق در چشم به هم زدنی از موشک جدا می‌شود و می‌چسبد به ایستگاه فضایی. به این سفر فکر می‌کنم، به این سفرگران. به این‌که اگر این سفر به من پیشنهاد شود با تمام هیجانش آیا می‌پذیرم؟ الان که دارم این یادداشت را می‌نویسم یعنی آن دو نفر مشغول چه کاری هستند؟ کوله می‌بندند؟ خوراکی چه برداشته‌اند؟ وقت خداحافظی به خانواده‌شان چه می‌گویند؟ مثلا می‌گویند کی برمی‌گردند؟ مثلا ممکن است یکی‌شان یک تکه سنگ از ستاره‌ای یا سیاره‌ای بلند کند بیاورد. اجازه دارند؟ می‌توانند؟ گرمای هوا آدم را سودایی می‌کند. به کجاها که سفر نمی‌کند این خیال. امیدوارم این دو نفر به سلامت بروند و برگردند و برایمان حداقل در علم، سوغاتی‌های جدیدی بیاورند و بیشتر به کوچکی خودمان و بزرگی خدایمان ایمان بیاوریم.

دیدگاه

محرومیت زدایی عزم جدی می‌خواهد

محمد رشیدی

منتخب کرمانشاه در مجلس

اتفاقی تلخ که برای مرحوم خانم آسیه پناهی افتاد بار دیگر ذهن‌ها را متوجه این موضوع کرد که باید برای محرومان و مستضعفان جامعه که قدرت خرید مسکن ندارند و به کپرنشینی و حاشیه‌نشینی روی آورده‌اند، فکری اساسی کرد. از سویی دیگر، این نکته هم قابل ذکر است که شهرداری‌ها باید براساس قانون با ساخت و سازهای غیرمجاز برخورد کنند، چون زمین‌خواری در کشور مشکلات متعددی به‌وجود آورده است. واقعیت آن است گرانی مسکن باعث شده مردم مستضعف در حاشیه شهرها اقدام به تصرف زمین کنند و در این مناطق آلونک و کپر بسازند. در شرایط فعلی، قیمت مسکن بالاست و بخشی از مردم قدرت خرید مسکن ندارند و اساسا در این وضعیت سخت، امید به صاحب خانه شدن بسیاری از مردم ضعیف شده است. در گذشته اجرایی شدن طرح مسکن مهر باعث شده بود تعداد زیادی از مردم که آرزوی تهیه مسکن داشتند با پرداخت مبالغی کم می‌توانستند خانه بخرند، اما در سال‌های اخیر این طرح مورد بی‌مهری و بی‌توجهی قرار گرفته است. طبعا برای این‌که شاهد بروز چنین اتفاقاتی نباشیم باید تدابیری اساسی در عرصه مجلس و دولت اندیشید. توجه به برخی از اقدامات صورت گرفته و تجارب قبلی هم در این زمینه می‌تواند مفید باشد. همچنین در صورت تداوم این روند و همکاری مستمر نهادهای انقلابی، گام‌های بلندی در این عرصه می‌توان برداشت. گذشته از این باید توجه داشت ما با فرار مالیاتی بخشی از افراد متمول جامعه روبه‌رو هستیم که گرفتن مالیات از این افراد می‌توان زمینه هزینه کردن آن در بخش مسکن برای افراد محروم جامعه را فراهم آورد. از سویی دیگر باید توجه داشت حاشیه‌نشینی علاوه بر معضل تصرف زمین با آسیب‌های فراوانی در حوزه مسائل فرهنگی، بیکاری، فقر، اعتیاد و ... روبه‌روست و برای حل هر کدام از این مشکلات باید فکر جدی کرد. نکته دیگر این‌که ماموران شهرداری هم باید در چنین مواردی با احتیاط بیشتری عمل کنند. برای برخورد درست با معضل محرومیت باید محرومیت زدایی در اولویت کارهای مجلس، دولت و سایر نهادهای انقلابی قرار گیرد و بنای مجلس یازدهم بر این است که در این حوزه تلاش مجدانه‌ای انجام دهد.